

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/95/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417200481
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1417200481.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. N. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, dieťa rodičov: matka - X.. C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, zastúpená advokátkou JUDr. Bronislavou Pavelkovou, PhD. so sídlom Bratislava, Dobrovičova 6, otec - X.. X. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. K. XX, D., zastúpený advokátkou JUDR. Gabrielou Zelenovou, so sídlom Bratislava, Heydukova 16, o podnete otca na začatie konania o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky i otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/14/2017-16 zo dňa 25.01.2017, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e v časti určenia výživného 80 eur mesačne.

V časti úpravy styku otca s maloletou C. N. v čase od piatka 17.00 hod. do soboty 10.00 hod. sa neodkladné opatrenie n e n a r i a d ť u j e.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie nezačal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci odovzdania maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov bez návrhu. Súd prvej inštancie začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o zmenu úpravy styku otca s maloletou a zvýšenie výživovacej povinnosti. Neodkladným opatrením súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletou C. N., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny kalendárny týždeň v piatok v čase od 17.00 hod. do soboty do 10.00 hod. s tým, že si maloletú prevezme v mieste bydliska matky a matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej C. N. výživným vo výške XX. eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný zasielať k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci od 25.01.2017. Týmto zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 25P/346/2013-53 zo dňa 20.01.2014 v časti výživného. Konštatoval, že v časti úpravy styku ostáva uznesenie nezmenené.

2. Súd prvej inštancie zvážil všetky doposiaľ zistené informácie o rodinnej situácii, prihliadol na prebiehajúce konanie vo veci samej vedenej pod sp.zn. 25P/247/2015 a považoval za dôvodné začať konanie o zmenu úpravy styku otca s maloletou a zvýšenie výživného, keďže od poslednej úpravy rodinných pomerov uplynuli takmer tri roky a od tejto doby došlo k zmene pomerov účastníkov. Súd sa čiastočne priklonil k argumentácii otca v tom smere, že maloletá je staršia a v súčasnosti má päť rokov, je samostatnejšia, vnímavejšia, je teda dôvodné, aby jeho styk s maloletou prebiehal v širšom rozsahu ako je určený v súčasnosti. Po zvážení všetkých informácií, ktoré súd prvej inštancie o rodinnej situácii mal rozhodol o rozšírení styku otca s maloletou tak, aby s ňou otec mohol tráviť čas okrem už predbežne upraveného styku aj každý nepárny kalendárny týždeň od piatku 17.00 hod. s tým, že by maloletá v domácnosti otca prespala a styk by v nadväznosti na uznesenie č.k. 25P/346/2013-53 zo dňa 20.01.2014 trval až do soboty v každom nepárnom kalendárnom týždni do 18.00 hod. Podľa názoru súdu je v záujme maloletej, aby súd zasiahol do pomerov účastníkov neodkladným opatrením tak, aby mala

maloletá vytvorenú dostatočnú možnosť upevňovať si väzby s oboma rodičmi, čo bude týmto rozšírením styku aj zabezpečené. Súd prvej inštancie určil aj výživné vo výške XX,- eur mesačne, keďže sumu XX eur, ktorú otec v súčasnosti má platiť považoval za nedostatočnú. Takto určené výživné je v súlade s účelom inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým možno nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere a toto považuje za primerané na pokrytie nevyhnutných výdavkov maloletej ako aj možnosti otca uhrádzať výživné.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie otec i matka. Matka podala odvolanie v časti úpravy styku otca s maloletou C. N., kde namietala, že upravuje sa právo otca stretávať sa s maloletou C. N. nad rámec pôvodne určeného predbežného opatrenia. Namietala, že nie sú splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia a toto neodkladné opatrenie je v príkrom rozpore so záujmami maloletého dieťaťa. Je v rozpore s doteraz vykonaným dokazovaním a styk otca s maloletou v rozsahu, v akom ho súd prvej inštancie upravil môže viesť k nenávratnému poškodeniu dieťaťa. Poukázala na závery znaleckého posudku, kde znalkyňa uviedla, že v inventári agresie a hostility otec neskóroval v kategóriách resentment a pocity viny. Zvýšené skóre má v kategóriách priama fyzická agresivita a verbálna agresia. V emocionálne a energeticky náročných situáciách má tendencie k verbálnej agresivite až k priamej fyzickej agresivite. Jeho mechanizmy spätnej väzby sú oslabené so zníženou sebareflexiou, pričom znalkyňa neodporúča styk vo väčšom rozsahu ako niekoľko hodín týždenne bez prespania. Znalecký posudok bol urobený v konaní o rozvod manželstva a hoci ho protistrana napádala, znalkyňa sa s ich námietkami vecne vysporiadala. Súd prvej inštancie rozhodoval v rozpore s týmto znaleckým posudkom a v neprospech maloletého dieťaťa. Poukázala na správanie sa otca v materskej škole, kde sa správa agresívne, takéto rozhodnutie je o to horšie, že maloletá C. N. je sledovaná v autistickom centre, navštevuje pravidelne psychológa. Psychologická a pedopsychiatrickú intervenciu maloletej odporučila aj znalkyňa a to s ohľadom na obsedantno-kompulzívne prejavy, ktoré maloletá vykazuje. Napriek všetkým týmto skutočnostiam otec zakázal psychologičku, ktorú C. navštevovala ďalšiu starostlivosť, nad čím aj samotná psychologička vyslovila poľutovanie. Otec sa živí hľadaním známostí na internete, ktoré následne oberá o peniaze. V rovnakej záležitosti matku kontaktovala už tretia žena. Prvé dve čestné prehlásenia sú súčasťou spisu. V jednej veci sa vedie trestné stíhanie, pretože uvedenú ženu obral o XX.XXX eur a dnes tvrdí, že ju nepozná. Namietala postup vec prejednávajúcej sudkyne, ktorá neustále preferuje otca ako rodiča úplne bezdôvodne a nadobudla dojem, že ona v styku bráni. Neberie do úvahy existujúce dôkazy, ignoruje vyjadrenia susedov, ktorí potvrdili, že matka bola otcom fyzicky aj psychicky týraná. Neberie do úvahy čestné prehlásenia žien, ktoré otec vyhľadával s úmyslom získať peniaze. Nie vždy otec včas odovzdal maloletú, pričom musel zasiahnuť Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý ich prinútil ako rodičov podpísať čestné vyhlásenie. Za štyri mesiace žiadal 11-krát o zmenu termínu. Vždy mu vyhovel, až sa situácia stala neúnosnou. Potom začala trvať na tom, že bude neodkladné opatrenie presne dodržiavať. Stane sa, že nepríde a potom ju obviňuje, že stál pred domom a ona mu neotvorila. Inokedy okamžite volá policajtov, ktorí matku kontaktujú. S otcom maloletej si nikto nevie alebo nechce poradiť. Keď požiadala o pomoc ÚPSVaR tvrdia, že sú bezradní, polícia podania neustále zamietá, pretože ešte neboli použité opatrenia vo občianskom súdnom konaní. Žiadala zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a návrh otca na zmenu neodkladného opatrenia zamietnuť.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie aj otec maloletej v obidvoch výrokoch. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k jeho porušeniu práva na spravodlivý proces. Na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Súd prvej inštancie nezdôvodnil, prečo ponechal nezmenenú tú časť úpravy styku v dňoch utorky a štvrtky v párnom týždni a stredy v nepárnom týždni len po dvoch hodinách, pričom bolo uznesením č.k. 25P/264/2016-45 z 19.12.2016 zmenené miesto preberania a odovzdávania maloletej a touto zmenou sa podstatne zmenila kvalita styku otca s dcérou. Právny záver súdu, že nariadenie striedavej osobnej starostlivosti inštitútom neodkladného opatrenia je tak závažný zásah do života a režimu dieťaťa, že bez vykonania potrebného dokazovania v tomto smere nie je možné rozhodnúť. Súd prvej inštancie nezahodnotil správanie sa matky už od roku 2013, na ktoré on opakovanie poukazoval, keď matka zasiahla do života C., keď po tom, čo bola s otcom denno-denne svoju dcéru otcovi zobrala na neznáme miesto a odmietla mu stretnutia s ňou. Nebolo ničím preukázané, žeby existoval nejaký dôvod na obmedzenie rodičovských práv a povinností otca, ani pôvodná znalkyňa nezistila žiadny konkrétny dôvod na takéto obmedzenie, len navrhla menší rozsah styku otca stretávať sa s maloletou. Nie sú pravdivé ani tvrdenia o jeho agresívnom správaní. Otec má vybavenú škôlku pre maloletú, ktorej udržanie ho stojí nemálo úsilia, má vytvorené v domácnosti vhodné podmienky

a takouto úpravou styku trávi čas s maloletou nedôstojne v nepohodlí. Nesúhlasil ani s určením výživného vo výške XX eur mesačne. Nejde o výživné v nevyhnutnej miere a s maloletou má pri realizácii styku výdavky. Mesačne spolu aj so zvýšeným výživným na maloletú vynakladá XXX eur, čo nie je primerané na tvrdenie o výživnom poskytovanom v nevyhnutnej miere. Zvýšenie výživného o XX eur mesačne je neprimerané. Na cestovné autom vynakladá XXX eur mesačne, pri styku s dcérou v trvaní dvoch hodín s ňou trávi čas v relax zariadení, kde platí vstupné X eur, vynaloží asi XX eur pri jednom stretnutí, čo je pri šiestich návštevách XX eur + vstupné XX eur. Okrem toho matka odovzdáva dcéru na styk nedostatočne oblečenú, preto jej musel nakúpiť zimné oblečenie, nepremokavú bundu, čižmy, ponožky atď. Rozhodnutím súdu prvej inštancie mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, uplatňovať svoje procesné práva za účelom obhájenia svojich práv a právom chránených záujmov. Žiadal zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že bude zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie, alebo bude nariadené neodkladné opatrenie tak, že bude maloletá C. N. matkou odovzdaná do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Žiadal spojiť obe konania vo veci sp.zn. 25P/264/2016 týkajúcej sa zmeny pôvodného predbežného opatrenia, č.k. 25P/346/2013-503 zo dňa 20.01.2014 a č.k. 25P/14/2017 týkajúce sa zmeny toho istého pôvodného predbežného opatrenia na spoločné konanie o odvolaní, pretože obe veci sa týkajú zmien pôvodného predbežného opatrenia a rozdelením tohto opatrenia na viac rozhodnutí sa stráca existencia súvislého jedného neodkladného opatrenia týkajúceho sa tých istých účastníkov.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolanie matky v časti úpravy styku je dôvodné, odvolanie otca dôvodné nie je.

6. Úvodom odvolací súd zdôrazňuje, že účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenia splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenia len na základe tvrdení rodičov bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho nariadením sa nenadobúdajú práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia sa spravidla dokazovanie nevykonáva, súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa s cieľom zabezpečiť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd k tomuto konštatuje, že otcom namietané porušenie práva na spravodlivý proces nie je dôvodné. Odvolací súd opätovne poukazuje na charakter neodkladného opatrenia, podmienky konania a charakter konania o nariadení neodkladného opatrenia.

8. Podľa § 360 ods. 1 C.m.p., neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Súd prvého stupňa správne rozhodol v časti určenia vyživovacej povinnosti XX eur mesačne na maloletú, keďže doposiaľ určená suma v žiadnom prípade nie je spôsobilá zabezpečiť ani základné potreby maloletej a nie nevyhnutné potreby maloletej. V tejto časti rozhodol súd prvej inštancie správne, odvolanie otca v tejto časti dôvodné nie je a odvolací súd v tejto časti potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p.. Odvolací súd poukazuje na odvolacie námietky otca, kde sám vyčísluje svoje náklady na maloletú vo výške XXX eur mesačne, namieta nedostatočný rozsah stretávania sa, pričom odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že podstatný rozsah starostlivosti o

maloletú zabezpečuje matka maloletej, ktorá potom má podstatne vyššie náklady na zabezpečenie potrieb maloletej ako otec, ktorý sa s ňou stretáva len v súdom vymedzenom rozsahu.

10. V časti úpravy styku odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a neodkladné opatrenie nenariadil v rozsahu ako urobil súd prvej inštancie, keď pre takéto nariadenie neodkladného opatrenia neboli zistené dôvody. Samotný súd prvej inštancie konštatuje, že medzi rodičmi dochádza ku konfliktom, vo veci bol podaný znalecký posudok, ktorého závery pri úprave styku nevyhodnotil a nevzal do úvahy. Tu si protirečí aj samotné odvolanie otca, ktorý uvádza, že znalkyňa nenavrhol konkrétny dôvod na obmedzenie práv otca a navrhla menší rozsah styku otca s maloletou. Uvedený záver v konaní vo veci samej namietal. Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa dokazovanie nevykonáva, bolo potrebné uvedený záver znalkyne zohľadniť, pričom vo veci samej je potrebné, aby súd prvej inštancie vykonal dokazovanie a po jeho vyhodnotení vo veci rozhodol. Pre zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením podľa obsahu spisu podmienky zistené neboli.

11. Z obsahu rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave 11CoP/63/2017-63 vyplýva, že bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie č.k. 25P/264/2016-45 zo dňa 19.12.2016, ktorým bolo zmenené miesto odovzdávania a prevzatia maloletej. Odvolací súd nemohol vyhovieť návrhu otca na spojenie vecí, pretože o neodkladnom opatrení, ktorým sa upravovalo miesto odovzdávania a prevzatia maloletej rozhodoval súd prvej inštancie 19.12.2016, odvolací súd rozhodoval o veci 02.03.2017 v zákonom stanovenej lehote. V rozhodnutí, ktoré je predmetom odvolacieho konania začal súd prvej inštancie konanie 25.01.2017, pričom spis bol na odvolací súd predložený 28.02.2017 a vzhľadom na plynutie zákonných lehôt, či už v uvedenom neodkladnom opatrení alebo v predchádzajúcom neodkladnom opatrení nebolo možné tomuto návrhu vyhovieť.

12. Nebolo možné vyhovieť ani návrhu otca na odovzdanie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, keď tak, ako už konštatuje súd prvej inštancie, pre uvedené nebolo vykonané potrebné dokazovanie. Svedčí o tom aj skutočnosť, že samotný súd prvej inštancie ani takéto konanie o nariadení neodkladného opatrenia vo veci odovzdania maloletej do striedavej osobnej starostlivosti bez návrhu nezačal.

13. Odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p., v časti úpravy styku v čase od piatka 17.00 hod. do soboty 10.00 hod. tak, že neodkladné opatrenie nenariadil. Záverom odvolací súd konštatuje, že čas úpravy styku týmto neodkladným opatrením sa javí v rozpore so záujmom maloletej, keď maloletá vlastne len u otca prespí a na druhý deň ráno sa opäťovne má vrátiť k matke. Odvolací súd poukazuje na záväzný výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie. V rozhodnutí súdu prvej inštancie upravil súd len spôsob preberania maloletej a nie spôsob jej odovzdávania.

14. Odvolací súd apeluje na rodičov, aby sa pokúsili vyriešiť vec dohodou, keď dohoda je najideálnejší spôsob úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom.

15. Súd prvej inštancie v predmetnej veci vykoná potrebné dokazovanie, ktoré vyhodnotí a vo veci samej rozhodne. Tu sa bude súd prvej inštancie zaoberať aj námietkami otca uvedenými v odvolacom konaní, ktoré skôr smerovali do konania vo veci samej a nie do konania o nariadenie neodkladného opatrenia vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia.

16. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).